

Na prodejní provise trafikantů lze povolití exekuci k uspokojení pohledávek soukromoprávních podle dvorního dekretu ze dne 13. 10. 1844 č. 84 sb. z. s., dlužno však zpraviti o tom příslušný finanční úřad okresní. Uvážiti jest také, zda neplatí pro prodejní provise dlužníkovy obmezení exekuce podle §u 36 zákona ze dne 20. 2. 1920 č. 142 sb. z. a n.

K návrhu jisté obchodní firmy povolil soud prvé stolice proti Josefu F., trafikantovi ve V. k vydobytí pohledávky 743 Kč 87 hal. s přísl. exekuci zabavením a příkázáním k vybrání pohledávky příslušející podle udání dlužníkovi proti hlavnímu skladu tabáku v P. z důvodu 10% provise při odebrání předmětu tabákového monopolu.

Ke stížnosti dlužníkově změnil soud rekursní povolující usnesení a zamítl návrh exekuční z těchto důvodů:

Jest všeobecně známo, že 10% provise poskytovaná trafikantům při odebrání předmětů tabákového monopolu záleží v tom, že trafikanti platí za předměty ty o 10% méně než obnáší cena předmětů těch při prodeji v drobném na konsumenty; nárok trafikantů z této provise záleží z nároků, aby jim byly výrobky tabákové účtovány o dotyčné % levněji. To však není žádnou pohledávkou a z tohoto důvodu pohledávka vůbec vzítí nemůže. Proto jest však navrhovaná exekuce pro nedostatek předmětu exekučního neodůvodněnou, ježto nelze povolovati exekuci zabavením pohledávky, která nemůže existovati; rovná se to, jako by navrhováno bylo zabavení pohledávky, která prý vznikla tím, že povinná strana koupila od osoby třetí nějakou věc, neboť z koupě vzchází pohledávka (rozuměj pohledávka peněžitá) pro prodávajícího, nikoliv pro kupujícího. Nelze též říci, že rekurs není odůvodněn proto, že povolená exekuce, když pohledávka neexistuje, jest bezpředmětnou a proto není straně povinné na újmu; účelem exekuce jest nucené provedení vymáhaného nároku; nelze tedy exekuci provést prostředkem nezpůsobilým a nutno již pro toto odůvodnění návrh označiti jako nepřípustný; k tomu přistupuje i úvaha, že by jinak, kdyby exekuce taková měla býti povolována, slušelo důsledně přisuzovati i náklady za návrh exekuční, třebas by nemohl nikdy vésti k uspokojení věřitelovu, což by byl důsledek absurdní.

Nejvyšší soud zrušil toto usnesení soudu II. stolice a uložil rekursnímu soudu, aby doplniv řízení o rekursu znovu rozhodl.

Důvody: Dovo'acínu rekursu nelze upřítí oprávnění. Podle dvorního dekretu ze dne 13. října 1844 čís. 84 sbír. z. s. lze vésti exekuci na prodejní provise trafikantů k uspokojení pohledávek soukromoprávních s tou výhradou, že má soud exekuci povolující zpravití o soudním zákroku příslušný finanční úřad okresní, aby tento mohl učiniti po rozumu řu 32 súčtovacího předpisu ze dne 14. dubna 1840 příslušná opatření k zabezpečení eráru.

Pokud se tkne způsobu, jak naložiti s prodejní provisi exekucí postiženou, má důchodkový úřad, na místě, aby vydal provisi trafikantu odečtením z trhové ceny tabákových výrobků, jí zadržeti a do schránky exekučního soudu odevzdati.

Vzhledem k obsahu tohoto dvorského dekretu jest právní náhled rekursního soudu o povaze zmíněné prodejní provise trafikantů právně mylným, takže důvod, z něhož rekursní soud rekursu vyhověl, neobstojí.

Druhým důvodem, v rekursu povinné strany proti povolení exekuce uplatňovaným, že povinnému jako trafikantu-invalidovi jest prodejní provise povolena jen jakožto důchod vyživovací a zaopatřovací, se rekursní soud důsledkem svého mylného právního názoru vůbec nezabýval. Bude proto na něm, aby se nyní obíral i tímto důvodem, vyšetřil, zda jest povinný válečným poškozcem ve smyslu zákona ze dne 8. dubna 1919 č. 199 Sb. z. a n. a pak, přihlížeje k ustanovení zákona ze dne 20. února 1920 čís. 142 sb. zák. a nař. ve znění zákona ze dne 25. ledna 1922 čís. 39 sb. zák. a nař. a k prováděcímu nařízení ze dne 7. prosince 1922 čís. 363 Sb. z. a nař. a opatřiv si po případě od příslušných úřadů i další vysvětlení v příčině této otázky, rozhodl, zda platí pro prodejní provise dlužníka omezení exekuce podle řu 36. zmíněného zákona ze dne 20. února 1920, čís. 142 sb. z. a n. čili nic.

Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 24. března 1925, R I. 224/25.

Poznámka zasilatele:

S právním názorem nejvyššího soudu, že exekuce na prodejní provisi trafikantovu jest přípustnou, dlužno zajisté souhlasiti se zřetelem k citovanému již shora dvornímu dekretu ze dne 13. října 1844 č. 84 sb. z. s., jak také uvádí Neumannův komentář k ex. ř. 2. vydání na str. 863. Skutečnost, zda trafikant provisi již obdržel čili nic, jest pro posouzení otázky povolení exekuce nerozhodnou; ostatně míním, že není všeobecně

známo, že trafikant vždy obdrží na účet své 10% provise zboží za cenu o to zmenšenou, okolnost, zda se tak děje, týká se jen vnitřního poměru mezi trafikantem a státem a nemůže býti pokládáno za vyloučeno v tom kterém případě, že trafikant provise neobdržel. Právem proto povolil prvý soud navrženou exekuci, pouze tolik lze mu vytýkati, že opomenul o povolení exekuce zpravití také příslušný finanční úřad okresní.

Naproti tomu mám značné pochybnosti o tom, zda odpovídá zákonu, že bylo nařízeno soudu rekursnímu, aby konal šetření ve směru předpisu §u 36 zákona ze dne 20. února 1920, č. 142 sb. z. a n.

Ze žádosti exekuční bylo zřejmo jen, že dlužník jest trafikantem, nebylo však ani tvrzeno, že jest válečným invalidou; bylo žádáno jen za exekuci na provisi, ne na důchod vyživovací a zaopatřovací, takže podle mého náhledu soudce prvý správně povolil exekuci, aniž by třeba bylo, by bral v úvahu i § 36 zákona ze dne 20. února 1920, čís. 142 Sb. z. a n.).

Shledávám povážlivým před povolením exekuce proti zásadě §u 3. odst. 2. ex. ř. konati nějaké šetření. Soud smí exekuci buď povolití nebo zamítnouti, šetření nesmí konati.

Zda v konkrétním případě by mohl přijítí v úvahu předpis §u 36 zák. (ze dne 20. února 1920, čís. 142 sb. z. a n.), jest otázka, která nemůže se v takovém případě řešiti při povolení exekuce, zvláště když z obsahu žádosti nelze na předpoklady ty spolehlivě souditi. Otázka ta může býtí podle mého soudu řešena jen v dalším řízení exekučním buď k návrhu dlužníkovu na zrušení exekuce podle §u 39 č. 2 ex. ř. resp. § 41 ex. ř., nebo případně z úřední moci, pokládá-li exekuční soud v konkrétním případě eventuelní zrušení exekuce za pravděpodobné.

R. v. z. s Grešl.

Dobu 3 let, po kterou požívá převodní poplatek nemovitosti podle §u 216 čís. 2. ex. ř. pořadí přednostního, počítati jest dnem splatnosti jeho.

Z důvodu nejvyššího soudu:

Názoru rekursního soudu, že dobu 3 let, po kterou požívá převodní poplatek nemovitostí podle §u 216 čís. 2 cn. ř. pořadí přednostního, počítati jest dnem splatnosti jeho, lze přisvědčiti. Zákon mluví na tomto místě zcela zřetelně o nedoplatcích a poskytuje jim zákonné právo zástavní v přednostním pořadí